

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Päivi Karttunen, Tauno Kekäle, Lauri Kujala, Tuija Vasikkaniemi, Sirpa Moitus & Marja-Liisa Saarilampi, Oulun ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Sari Ahvenlampi & Pirjo Partanen**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **18:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-877-4 pdf**

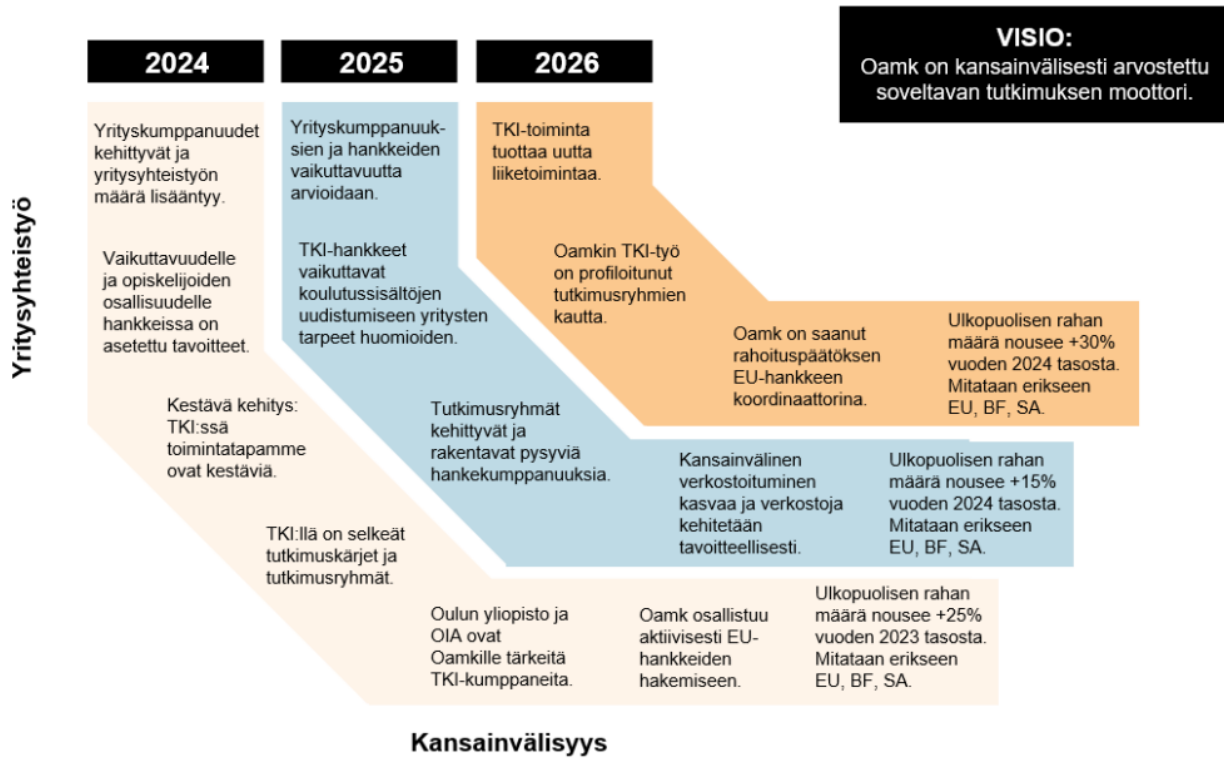
2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Korkeakoulun itsearviointi

Puhallamme elinvoimaa pohjoiseen

TKI-toimintamme strategiset tavoitteet kiteytyvät konkreettisesti tiekartassa (kuva 13). TKI-toimintaa teemme erityisesti hankkeiden avulla. Vahvistamme alueellista elinvoimaa esimerkiksi luomalla uusia tuotteita ja palveluja yhdessä yritystoimijoiden ja julkisorganisaatioiden kanssa sekä kehittämällä menetelmiä, prosesseja ja uusia teknologioita.

Oamkin TKI-tiekartta

Kuva 13. TKI-toiminnan tiekartassa näkyy strateginen tahtotilamme.

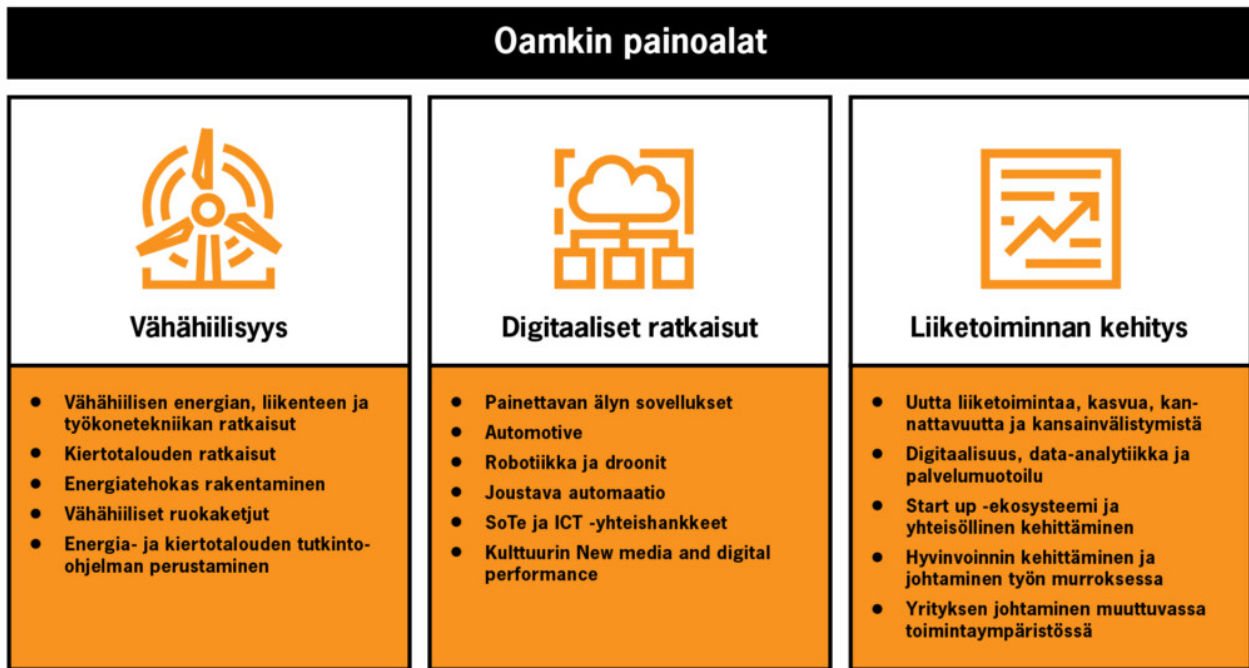
Vahvistamme TKI-toimintamme vaikuttavuutta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi painotamme toiminnassamme sisällöllistä ja osaamisen kehittämistä sekä rahoituspohjan laajentamista erityisesti kilpailtuihin kotimaisiin ja kansainvälisiin rahoituksiin.

TKI-johtotiimimme on käynyt läpi valmennusohjelman, joka keskittyy muun muassa TKI-toiminnan ja projektitoiminnan johtamiseen ja salkunhallintaan. Henkilöstöä on puolestaan koulutettu esimerkiksi projektijohtamiseen ja viestintään.

TKI-toiminnan avainmittarit on tunnistettu. Niiden viestintää henkilöstölle on parannettava. Tavoitteena on reaaliaikainen näkyvyys, joka vahvistaa TKI-toiminnan tiedolla johtamista ja avoimuutta. Vaikuttavuuden seurannassa hyödynnämme tietoja esimerkiksi toimintaan osallistuvien yritysten lukumääristä, rahoituksista ja hankkeista, esimerkiksi Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeista.

TKI-työmme tuottaa ratkaisuja monialaisesti

Toimintaympäristömme muuttuu tavalla, joka edellyttää uusien ratkaisujen etsimistä eri alojen asiantuntijoiden tiiviin yhteistyön kautta. Etsimme uusia ratkaisuja haasteisiin hyödyntämällä hankkeissa usein samanaikaisesti kolmen painoalamme (kuva 14) osaamista.

Kuva 14. Painoalat huomioimme Oamkin hanketoiminnassa, koulutuksessa ja julkaisutoiminnassa.

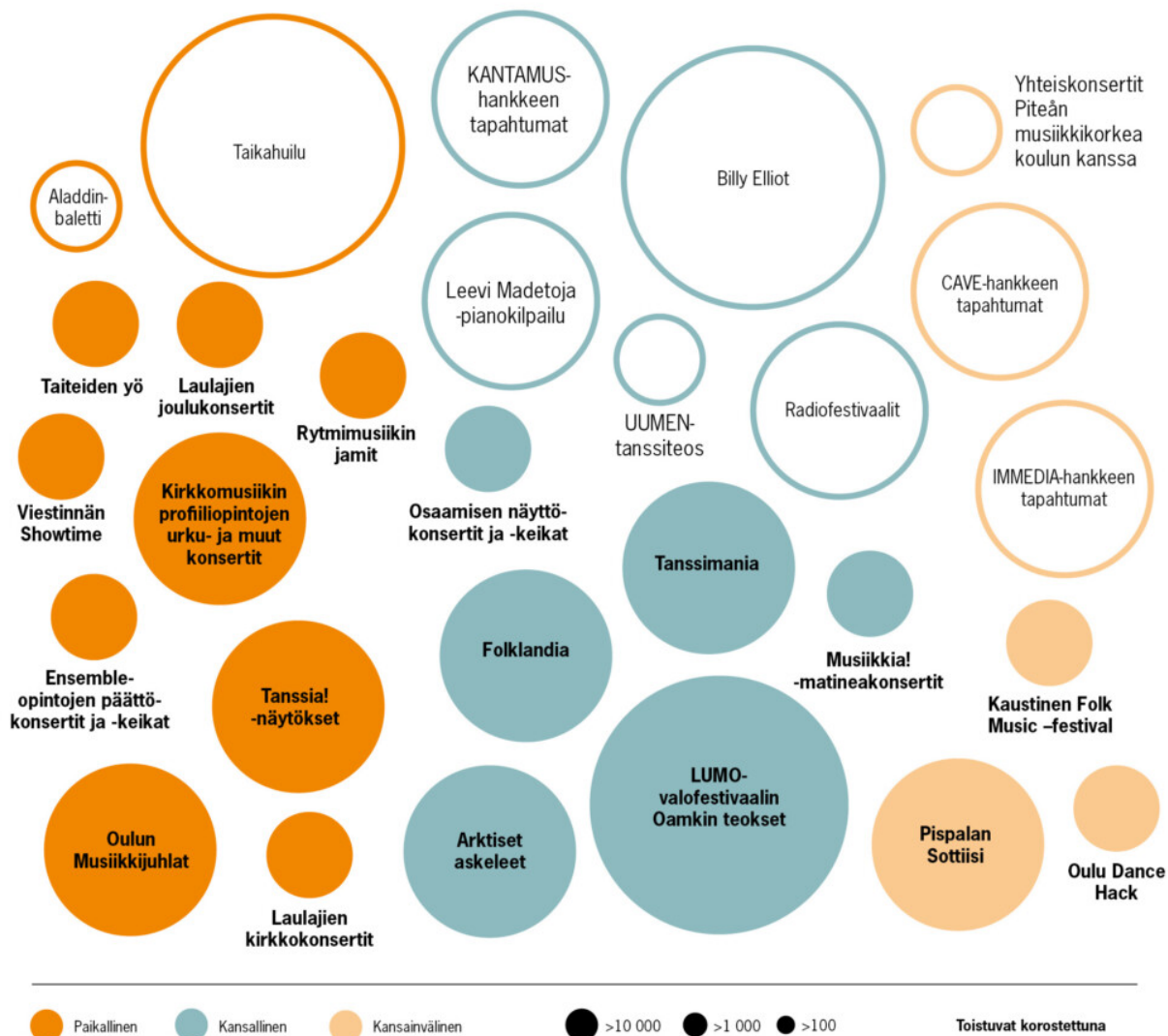
Sekä TKI:n että taiteellisen toimintamme avulla henkilöstömme ja opiskelijamme voivat kehittää osaamistaan. Teemme soveltavaa tutkimusta ja kokeilemme hankkeissa erilaisia toimintatapoja. Hanketoiminnalla tuemme esimerkiksi uusien kehittämis- ja yrittäjyysympäristöjen rakentamista tiiviissä yhteistyössä muiden alueellisten toimijoiden kanssa (ks. luku 2.4). Hanketoiminnassa loppuarviointia on systematisoitava esimerkiksi vaikuttavuusarvioinnilla ja tehostettava viestintää. Tavoitteena on parantaa näin hankkeiden tuloksien hyödyntämistä.

Taiteellinen toimintamme rikastaa alueen kulttuurielämää

Taiteellinen toimintamme kehittää kulttuurielämää, luo hyvinvointia, lisää alueellista pitovoimaa, luo positiivista näkyvyyttä Oamkille ja kehittää koulutustamme. Taiteellinen toiminta synnyttää myös uusia hankkeita.

Henkilöstö ja opiskelijat tekevät yhdessä taiteellisia produktioita musiikkipedagogin, tanssinopettajan ja viestinnän tutkinto-ohjelmissa. Taiteellinen yhteistyö saavuttaa jopa

kymmeniä tuhansia kävijöitä (kuva 15).

Kuva 15. Taiteellinen toimintamme tavoittaa yleisöjä laajasti sekä oman toimintamme että yhteistyön kautta. Kuvioon on valikoitu esimerkkejä taiteellisen toimintamme vaikuttavuudesta 2020-luvulla.

Erilaisissa tanssi- ja musiikkiprojektissa ja konserteissa korkealaatuinen taiteellinen sisältö ja tekninen toteutus kehittävät opiskelijoidemme ammatillista osaamista (ks. luku 2.4). Keräämme dataa taiteellisten produktioiden lukumäärästä, kävijämäärästä ja niiden avulla suoritetuista opintopisteistä.

Oman toimintamme lisäksi teemme yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Tulevaisuudessa on tarpeellista lisätä yhteistyötä kulttuurialan koulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen kanssa.

Vaikutamme viestimällä

Välitämme tietoa tutkimustemme tuloksista, kehitystoimenpiteistä ja taiteellisista saavutuksista. Ulkoisia viestintäkanaviamme ovat verkkosivujemme, uutiskirjeemme ja sosiaalisen median ohella esimerkiksi [Oamk Journal -julkaisumme](#) ja [Yhdessä muutamme maailmaa -webinaarimme](#).

Oamk Journal on vapaasti luettavissa oleva Open Access -julkaisusarja, jonka avulla henkilöstö voi osallistua ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Julkaisusarja tuo esille koulutusta, tutkimus- ja kehitystyötä, asiantuntijatyötä sekä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Yhdessä muutamme maailmaa -webinaarisarja käsittelee ajankohtaisia teemoja, joista viimeisimpiä olivat luontokato ja kyberturvallisuus. Puhujina ovat kansalliset asiantuntijat. Sidosryhmäyhteistyötä juhlistamme vuosittaisella Oamk-gaalalla, jossa esittelemme tärkeimmille sidosryhmillemme toimintaamme.

Syksyn 2023 aikana olemme kouluttaneet henkilöstöämme hyödyntämään entistä paremmin sosiaalista mediaa asiantuntijanäkyvyyden parantamisessa sekä tuottamaan julkaisuja.

Avaamalla aineistoja toimimme eettisesti kestävästi

Avoimen tieteen ja tutkimuksen [tulosten](#) mukaan olemme onnistuneet erityisesti julkaisujen avoimuudessa. Oppimisen kohdalla olemme samalla tasolla muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Kehittämiskohteiksi olemme tunnistaneet erityisesti erilaisten aineistojen, kuten tutkimusdatan ja oppimateriaalien avoimuuden edistämisen.

Meidän tulee entistä paremmin tunnistaa sellaisia tutkimus- ja data-aineistoja, jotka voidaan tarjota avoimesti hyödynnettäviksi, minkä lisäksi haasteena on oikeiden julkaisukanavien ja menetelmien kehittäminen sekä käyttäminen. Oppimateriaalien osalta meillä on parannettavaa ohjeissa ja suosituksissa. Vuonna 2023 olemme käynnistäneet toimenpiteitä, joilla ohjaamme TKI-toimintaa ja opetusta entistä avoimempaan suuntaan.

Avoimessa oppimisessa ja avointen oppimateriaalien tuottamisessa keskitymme suositteluun opettajia jakamaan tuottamansa oppimateriaalin lähtökohtaisesti CC-lisenssillä tai muutoin avoimesti.

Olemme määritelleet linjaukset tekoälyn käytöstä opetuksessa. Järjestämme henkilöstölle koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia tekoälyn soveltamisesta.

Olemme sitoutuneet hyvään tieteelliseen käytäntöön. Meillä on nimetyt tutkimuseettiset tukihenkilöt. Oamkin, Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Centrian yhteinen ihmistieteiden eettinen toimikunta aloittaa toimintansa alkuvuodesta 2024.

Vahvuudet

TKI-toiminnan tiekartta on työstetty yhdessä henkilöstön kanssa. Tiekartta ja painoalat tekevät näkyväksi kehittämisvalintamme.

TKI-johtotiimi on käynyt läpi valmennusohjelman, joka keskittyy muun muassa TKI-toiminnan ja projektitoiminnan johtamiseen ja salkunhallintaan. Henkilöstöä on koulutettu esimerkiksi projektijohtamiseen ja viestintään.

Taiteellinen toimintamme luo hyvinvointia, rikastaa alueen kulttuurielämää ja lisää alueellista pitovoimaa sekä kehittää koulutuksiamme.

Kehittämiskohteet

Hanketoiminnassa loppuarviointia on systematisoitava. Tavoitteena on parantaa hankkeiden tuloksien hyödyntämistä.

TKI-toiminnan vaikuttavuusmittareita on tarkennettava ja niiden näkyvyys henkilöstölle on varmistettava.

Tutkimusaineistojen ja oppimateriaalin avoimuutta on lisättävä esimerkiksi ohjeita ja suosituksia kehittämällä.

2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Auditointiryhmän arvio

TKI-hankkeet ovat vaikuttavia ja uudistavat aluetta

Oulun ammattikorkeakoulu on tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassaan (TKI) kiinnittynyt hyvin alueensa työelämään ja uudistaa sitä monilukuisten hankkeiden kautta. Vuoden 2024 alussa hankkeita oli käynnissä yli 110, ja pääosa niistä tehdään yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Hankevolyyymi oli noin 20 miljoonaa, ja Oulun ammattikorkeakoulun tavoitteena on puolitoistakertaistaa hankkeiden alueelle tuoma rahamäärä viidessä vuodessa. Tavoitteita koskevat tarkemmat toimenpiteet olivat auditointiajankohtana vielä suunnitteluvaiheessa.

TKI-hankesalkun johtamisen menettelytavat vaikuttavat auditointiaineiston mukaan olevan toimivia. TKI-toimintaa koskevat tavoitteet, menettelytavat, prosessit sekä toimintaa koskevat ohjeet on selkeästi kuvattu henkilöstöintra Heimossa. TKI-toiminnassa on käytössä systemaattinen prosessi, jota toteutetaan Thinking Portfolio -ohjelmiston avulla. Uusien hankeideoiden ehdottaminen on haastattelujen perusteella helppoa. Kuka tahansa henkilökunnan jäsen pystyy intranetissä olevien ohjeiden mukaisesti ehdottamaan hanketta Thinking Portfoliossa. Sen jälkeen kun hankeideasta on kerätty riittävät perustiedot, päätetään keskitetysti, aloitetaanko ja resursoidaanko hanke. Haastattelujen perusteella käytännössä

hankkeen aloittamista koskevat päätökset kestävät kuitenkin melko pitkään, kun taas ammattikorkeakoulun toiminnan suunnittelu vaatisi tiiviimpää yhteensovittamista TKI-toiminnan ja koulutuksen resurssoinnin välillä. Auditointiryhmä kannustaa Oulun ammattikorkeakouluun ideoimaan menettelytapoja, joilla hanketoiminnan suunnittelu saadaan sujuvaksi osaksi ammattikorkeakoulun vuosittaista työaikasuunnittelua.

Tiekartat ovat hyvä keino johtaa systemaattista ja tavoitteellista kehitystyötä

TKI-toiminnalle on strategiassa asetettu selkeät ja mitattavissa olevat tavoitteet. Näiden lisäksi Oulun ammattikorkeakoulussa on käytetty systemaattisesti kehitettyjä tiekarttoja välineenä toiminnan strategisessa johtamisessa. Seuraavalle kolmelle vuodelle itsearviointiraportissa ja 2023 hyväksytyssä TKI-tiekartassa on seitsemän avaintavoitetta. Auditointihaastattelujen mukaan valmisteilla oli auditointiajankohtana TKI-toimintasuunnitelma. TKI-johtotiimissä on suunniteltu käytävän läpi joka kuukausi toimenpiteiden jalkautumista. TKI-tiekartan ensimmäiset tavoitteet oli asetettu vuodelle 2024, joten niiden tuloksia ei vielä auditointivierailuun mennessä ollut saatavilla.

TKI-tiekartan vuoden 2024 tavoitteena on, että TKI-toiminnalle on määritelty selkeät tutkimuskärjet ja tutkimusryhmät. Auditointihaastattelujen mukaan Oulun ammattikorkeakoulu pyrkii valitsemaan kerrallaan muutaman tutkimuksellisen kärjen, jossa pyritään olemaan alan kehityksen keskeinen toimija. TKI-toiminnan tutkimuskärkien valintaan on olemassa toimiva prosessi ja kriteerit. Auditointihaastattelujen mukaan prosessi oli automaattisten itseohjautuvien työkonien tutkimuskärjen osalta edennyt Plan-Do-Check-Act (PDCA) -syklin mukaisesti, ja tätä toimivaa prosessia pyritään käyttämään myös jatkossa. Uusien tutkimusympäristöjen kehittäminen alueellisen tarpeen mukaan keskeisten tutkimustehtävien alustoiksi on myös toteutettu laajan yhteistoiminnan ja kokeilujen kautta. Tuloksia näiden tutkimuskärkien vaikuttavuudesta ei automaattisten koneiden tutkimusaluetta lukuun ottamatta vielä ole, mutta tämän ensimmäisen kärjen perusteella tutkimuskärkiprosessilla on varsin paljon potentiaalia.

Oulun ammattikorkeakoulun kehitysalusta ja laboratoriot tarjoavat työelämälle tilat ja tukea kehitystyötä varten. Monialaisten kehittämisympäristöjen kehittämisen prosessi on osoitus TKI-kehittämistyön hyvästä käyntiin lähdöstä.

Tiedon keruu on systemaattista ja tarkoituksenmukaista

Oulun ammattikorkeakoulu kerää tarkoituksenmukaista tietoa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, ja tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä PDCA-syklin mukaisesti. TKI-toiminnan hankevolyyymi ja hankkeiden edistyminen pysyvät TKI-johtotiimin ajantasaisessa hallinnassa Thinking Portfolio -projektisalkun avulla. Hanketoimintaa seurataan säännöllisesti myös TKI-johtotiimin kokouksissa. Muutoinkin toimintatiedon keruu vaikuttaa haastatteluiden perusteella systemaattiselta ja tarkoituksenmukaiselta.

Tiekartat tarjoavat hyvän systemaattisen työkalun TKI-toiminnan johtamiseen ja arviointiin. Eri alojen tavoitteet ovat selkeitä ja realistisia, mutta riittävän kunnianhimoisia. TKI-tiekarttaan liittyvät tavoitteet ja toimintasuunnitelmat olivat vasta alkaneet vuoden 2024 alussa. Tiekartat on ajoitettu kalenterivuosille 2024–2026. Auditointiryhmä kiinnitti huomiota siihen, että laatukatsauksissa on raportoitu vähän TKI-toiminnan tuloksista ja vaikuttavuudesta. Auditointiryhmä suosittelee, että Oulun ammattikorkeakoulu kiinnittää jatkossa enemmän huomiota TKI-toiminnan vaikuttavuuden raportointiin.

Taiteellinen toiminta uudistaa Oulun seutua

Oulun ammattikorkeakoulun taiteellinen toiminta on näkyvää ja uudistaa Oulun seutua. Oulun ammattikorkeakoulun taiteellisella toiminnalla on vahva yhteys Oulun seutuun ja omien koulutusten alumneihin. Erilaisia produktioita on paljon, ja niillä on ollut keskeinen merkitys Oulun saamaan vuoden 2026 Euroopan Kulttuuripääkaupunkistatukseen. Erityisen merkittävänä onnistumisena mainittiin LUMO Light Festival, jossa laskettiin käyneen yhden viikonlopun mittaan yli 20 000 kävijää. Oulun ammattikorkeakoulun Centre for Arts Innovation (CAI) perustettiin vuonna 2022 edistämään innovatiivisia ja poikkitieteellisiä taiteen alan kokeiluja uusien teknologioiden parissa. Tavoitteena on ollut kehittää uusia käytäntöjä ja tapoja luoda taiteellista sisältöä. Toiminta on sittemmin laajentunut kansalliseksi, ja Oulun ammattikorkeakoulu tekee säännöllistä yhteistyötä Sibelius-Akatemian kanssa.

Auditointihaastattelujen mukaan taiteellisille toiminnan vaikuttavuudelle on luotu mittarit, joissa käytetään hankekohtaisia ”fiilismittareita”, kävijämääriä ja tapahtumapalautteita. Oulun ammattikorkeakoulu tekee vuosittain koonnit tapahtumista, joiden pohjalta arvioidaan tapahtumien vaikuttavuutta alueellisesti ja kansallisesti. Myös tapahtumissa suoritettuja opintopisteitä ja opintojaksopalautetta seurataan systemaattisesti. Auditointihaastattelussa taiteen ja kulttuurin alan toimijat korostivat, että taiteellisen toiminnan tavoitteet ovat luonteeltaan erilaisia kuin muussa ammattikorkeakoulun toiminnassa lukuun ottamatta valmistumistavoitetta. Haastattelun mukaan taiteen vaikuttavuuden oleellimmat tavoitteet eivät ole numeerisia, vaan pitkälti fiilispohjaisia. Oulun ammattikorkeakoulun taiteellinen toiminta näkyy paikallisessa mediassa lähes päivittäin.

Auditointihaastattelujen perusteella taiteen ja kulttuurin alan toimijat pitivät TKI-toiminnan painoaloja liian laveina taiteellisen toiminnan hankkeille, vaikka taiteellinen toiminta liittyykin kaikkiin Oulun ammattikorkeakoulun tämänhetkisiin TKI-painoaloihin. Taiteen toimijoiden mielestä taiteelle voisi olla omat erilliset, taiteen tuottamiseen kohdistuvat painoalat. Haastatteluiden mukaan taiteellisessa toiminnassa on ollut esillä alueen hyvinvointiin liittyvä kehittämisidea.

Ammattikorkeakoulussa on sitouduttu eettisiin suosituksiin ja hyviin tieteellisiin käytäntöihin

Oulun ammattikorkeakoulussa on sitouduttu hyvään tieteelliseen käytäntöön. Hyvää tieteellistä käytäntöä koskevat menettelytavat ja kattavat ohjeet on selkeästi kuvattu opinto-oppaassa osana opiskelijoiden opinnäytetyöprosessia. Henkilöstölle suunnatut vastaavat ohjeet löytyvät henkilöstöintra Heimosta.

Oulun ammattikorkeakoulu on sitoutunut Tutkimuseettisen neuvottelukunnan avoimen tieteen menettelytapoihin ja -ohjeisiin. Hyvää tieteellistä käytäntöä koskevat menettelyt ja kattavat ohjeet ovat osa hanketoiminnan kriteereitä. Ohjeet tukevat hankkeiden aineistojen avoimuutta. Tämä koskee myös itsearvioinnissa kuvattuja avoimia oppimateriaaleja. Tutkimuseetiikan tukihenkilöjärjestelmä käynnistyi 2017, ja Pohjoisten ammattikorkeakoulujen tutkimuseettinen yhteistyö on alkamassa vuonna 2024. Oulun yliopiston julkaisuyksikkö ja kirjasto edistävät palvelusopimuksen mukaisesti myös Oulun ammattikorkeakoulun avoimen tieteen käytäntöjä järjestämällä koulutuksia osaamisaloilla.